

MARIO PUZO

SCENARIJAUS MOTYVAIS

Ed Falco

Korleonių šeima

Alma littera

2.

SONIS ĮSITAISĖ ant priekinės sunkvežimio sėdynės ir nusileido ant akių fetrinės skrybėlės kraštą. Sunkvežimis buvo ne jo, bet aplinkui nebuvo nieko, kas būtų galėjęs apie tai klausinėti. Antrą nakties šiame Vienuoliktojo aveniu ruože buvo tylu, tik retkarčiais plačiu šaligatviu prašlitiniuodavo koks girtuoklis. Anksčiau ar vėliau pasirodys patruliuojantis faras, bet Sonis nusprendė tuomet susigūšias ant sėdynės; net jeigu faras jį pastebės – o tai mažai tikėtina, – palaikys valkata, prisigėrusiu ir užmigusiu šeštadienio vakarą. Tai būtų ne taip jau toli nuo tiesos, nes Sonis daug išgėrė. Tik girtas jis nebuvo. Mat septyniolikmetis jau buvo per šimto aštuoniasdešimtys centimetrų ūgio, raumeningas, plačių pečių, todėl lengvai nepasigerdavo. Jis nuleido šoninį langelį, kad gaivus vėjelis nuo Hadsono upės padėtų neužmigti. Sonis jautėsi išvargęs, tad vos tik atsipalaidavo prie didžiulio sunkvežimio vairo, jį ėmė lenkti miegas.

Prieš valandą jis buvo Harlemo „Džuko užeigoje“ su Korku ir Niku, o dar valanda anksčiau – spykyzėje* kažkur miesto viduryje. Ten jį nusivedė Korkas, kai juodu prakišo beveik šimtą žalių lošdami pokerį su kažkokiais lenkais Grinpointe. Jie visi juokėsi, kai Korkas pasakė, kad jiedviem su Soniu reikia nešti kudašių, kol jiems nenumovė kelnių. Sonis irgi juokėsi, nors

* *Speak-easy (angl.)* – baras, kuriame JAV sausojo įstatymo metais (1920–1933) buvo nelegaliai prekiaujama alkoholiniais gėrimais (*vert. past.*).

nedaug trūko, kad vos prieš akimirką būtų išvadinęs stambiausią šūdlenkį prie staliuko niekingu sukčiaujančiu šunsnukiu. Korkas tiesiog skaitydavo Sonio mintis, tad išsitempė jį lauk, kol tas neiškrėtė kokios kvailystės. Kai juodu galiausiai atsidūrė „Džuko užėjoje“, Sonis buvo nusilesęs – arba netoli to. Jis kiek pašoko, išgėrė dar, nusprendė, kad tam vakarui užteks, ir buvo beeinaš namo. Tada prie durų jį sustabdė kažkoks Korko draugužis ir papasakojo apie Tomą. Sonis jau norėjo vaikinui vožti, bet apsigalvojo ir davė keletą žalių. Vyrukas pasakė jam adresą, taigi dabar Sonis drybsojo kažkokiam kledare, iš pažiūros išlikusiam dar nuo Pirmojo pasaulinio karo, ir stebėjo šešėlius, mirguliuojančius už Kelės O'Rurkės užuolaidų.

Bute Tomas rengėsi, o Kelė vaikštinėjo po kambarį prispaudusi po viena krūtimi paklodę ir eidama šlavė ja grindis. Kelė buvo kiek dramblota, bet kažkaip dramatiškai gražaus veido: lygutėlės, be dėmelės odos, raudonų lūpų, melsvai žalių akių, virš kurių garbanomis krito skaisčiai rudi plaukai. Po kambarį ji irgi vaikštinėjo kažkaip dramatiškai, tarsi vaidindama kokio kino filmo sceną ir įsivaizduodama, kad Tomas – Keris Grantas ar Randolfas Skotas.

– Bet kodėl tu turi eiti? – nežinia kelintą kartą paklausė ji. Laisvają ranką laikė priglaudusi prie kaktos, tarsi tikrintų, ar nekarčiuoja. – Jau vidurnaktis, Tomai. Kodėl nori pabėgti nuo merginos?

Tomas apsilvilko apatinius marškinius. Lova, iš kurios ką tik išlipo, veikiausiai panėšėjo į vaikišką lovele; grindys aplink ją buvo apverstos žurnalais, daugiausia *Saturday Evening Post*, *Grand* ir *American Girl*. Jam prie kojų Glorija Svonson viliojamai žiūrėjo į jį iš seno *The New Movie* numerio.

– Pupa... – mėgino raminti jis.

– Nevadink manęs pupa! – atrėžė Kelė. – Visi vadina mane pupa.

Ji atsišliejo sienos prie lango, paleido iš rankos paklodę ir koketiškai atkišo į priekį šlaunį.

– Kodėl nenori likti su manim, Tomai? Argi tu ne vyras?

Nenuleisdamas akių nuo Kelės, Tomas apsilvilko marškinius

ir ėmė juos sagstyti. Jos žvilgsnis buvo kažkoks nerimastingas, vos ne baikštus, tarsi ji baimintųsi, kad bet kurią akimirką gali prasidėti kažkas baisaus.

– Ko gero, tu gražiausia mergina, kurią kada nors esu matęs, – pripažino jis.

– Niekad nesi buvęs su gražesne už mane?

– Tikrai nesu buvęs su gražesne mergina už tave, – atsakė Tomas. – Dievaži.

Nerimas dingo Kelei iš akių.

– Praleisk šią naktį su manim, Tomai, – paprašė ji. – Neišeik.

Tomas atsisėdo ant Kelės lovos krašto, pagalvojo apie tai ir apsiavė batų.

Sonis žiūrėjo į gatvę perpus dalijančius geležinkelio bėgius, žvilgančius ketinio žibinto šviesoje. Uždėjęs ranką ant biliardo rutulio, užsuko ant sunkvežimio pavarų svirties, prisiminė, kaip vaikystėje sėdėdamas ant šaligatvio žiūrėdavo į prekinis traukinius, dundančius Vienuoliktuoju aveniu, o priešais joja Niujorko policininkas ir vaiko girtuoklius bei vaikus, kad nepakliūtų po ratais. Kartą matė ant prekinio vagono stovintį vyrą prabangiu kostiumu. Sonis jam pamoko, o vyras piktai išsišiepė ir nusišpjo, tartum pasidygėjęs Sonio išvaizda. Berniukui paklausus motinos, kodėl vyras šitaip pasielgė, ji pakėlė ranką ir tarė:

– *St'azitt'!** Kažkoks *cafon*** nusipjauna ant šaligatvio, o tu manęs klausai kodėl? *Madon'!****

Ji supykusi nuėjo. Kai Sonis buvo mažas, dažniausiai ji taip atsakydavo į jo klausimus. Jam atrodė, kad kiekvienas jos sakinytis prasideda „*St'azitt'!*“, „*V'a Napoli!*“**** ar „*Madon'!*“

Namuose jis buvo nuoboda, *stucc******, besipainiojantis visiems po kojų, todėl stengdavosi kuo daugiau laiko leisti lauke ir daveši gatvėmis su kaimynų vaikais.

* Užsičiaupk! (*it.*)

** Stuobrys (*it.*).

*** Madona! (*it.*)

**** Paž.: važiuok į Neapolį! Čia: velnias! (*it.*).

***** Žodžio *succiamen* (įkyruolis) santrumpa (*it.*).

Vėl atsidūręs rajone, pramintame Velnio virtuve, žiūrėdamas į trijų aukštų daugiabučius, kurių pirmame aukšte buvo įrengtos krautuvėlės, Sonis mintimis grįžo į vaikystę, į tuos metus, kai tėvas kasryt atsikėlęs važiuodavo į Hester gatvę ir savo kontorą sandėlyje, kur dar ir šiandien dirba. Aišku, dabar, jau suaugęs, Sonis kitaip galvojo apie tėvą ir kaip šis uždirba pragyvenimui. Tačiau anuomet jo tėvas jam buvo verslininkas, drauge su Dženku Abandandu valdantis „Dženko tyro alyvuogių aliejaus“ bendrovę. Tais laikais pamatęs tėvą gatvėje Sonis prie jo prilėkdavo, įsikibdavo į ranką ir pliaukšdavo apie viską, kas dėjosi mažoje jo galvelėje. Berniukas matė, kaip kiti žmonės žiūri į jo tėvą, ir didžiavosi, nes šis buvo didelis šulas, turėjo savą verslą ir visi – *vīsi* – pagarbiai su juo elgėsi. Taigi jau nuo mažų dienų Sonis ėmė žiūrėti į save kaip į kokį prinčą, didelio šulo sūnų. Jam buvo vienuolika, kai visa tai pasikeitė, nors gal labiau tiktų sakyti – pakrypo kitaip, nes vis dar tarėsi esąs princas – tik dabar, aišku, kitoks.

Kitoje gatvės pusėje, Kelės O'Rurkės bute virš kirpyklos, už gerai pažįstamų juodų gaisrinių kopėčių raizgalynės, kažkokia žmogysta prisilietė prie užuolaidos ir mažumą ją praskyrė, tad Sonis pastebėjo ryškios šviesos ruoželį, šmėstelincią baltai rausvą odą ir rudų plaukų kupetą. Jis pasijuto taip, lyg vienu metu būtų dviejose vietose iš karto: septyniolikmetis Sonis žiūrėjo iš gatvės į užuolaidomis uždengtą Kelės O'Rurkės buto antrame aukšte langą, o vienuolikmetis Sonis stovėjo ant gaisrinių kopėčių ir pro langą žvelgė į kambarį už „Merfio baro“ salės. Kai ką iš to vakaro „Merfio bare“ jis prisiminė kuo aiškiausiai. Metas nebuvo vėlus, gal pusė dešimtos, ne vėliau kaip dešimta. Jis ką tik atsigulė į lovą ir išgirdo besišnekančius tėvą ir motiną. Mama kalbėjo negarsiai – ji niekad nepakeldavo balso prieš tėtį – ir Sonis nesuprato žodžių, bet jos tonas buvo aiškus net vaikui: mama buvo nuliūdusi arba sunerimusi. Paskui jis išgirdo atsidarant ir užsidarant duris ir tėvą, lipantį laiptais. Tais laikais niekas neidavo sargybos prie lauko durų, joks vairuotojas nelaukdavo dideliame „Packarde“ ar juodame aštuonių cilindrų „Essex“ tē-

čio, kad nuvežtų jį ten, kur jis nori. Tą vakarą Sonis pro langą matė, kaip tėvas išeina pro priekines duris, nulipa lauko laipteliais ir pasuka link Vienuoliktojo aveniu. Tėvui nespėjus pasukti už kampo ir dingti iš akių, Sonis apsirengė ir gaisrinėmis kopėčiomis nulėkė žemyn į gatvę.

Tik už kelių kvartalų nuo namų Sonis paklausė savęs, ką išdarinėja: jeigu tėvas jį užklups, gerai išpers kailį. Ir jis negalėtų net purkštauti: juk bastosi gatvėmis, kai turėtų miegoti. Iš tos baimės sulėtino žingsnį ir vos nepasuko atgal, bet smalsumas paėmė viršų. Sonis užsitraukė vilnonę kepurę beveik iki nosies ir toliau sekė tėvą. Atsilikęs per visą kvartalą jis panirdavo į tamsą ir vėl iš jos išnirdavo. Kai juoduėjo per rajonus, kuriuose gyveno airiai, Soniui pasidarė dar baugiau. Čia jam tėvai neleido žaisti, o jeigu ir būtų leidę, nebūtų žaidęs, nes žinojo, kad italų vaikus čia primuša. Jis net buvo girdėjęs pasakojimų, kaip užklydę į airių rajoną italiukai dingdavo ir jų niekas nematydavo ištisas savaites, o paskui juos rasdavo plūduriuojančius Hadsone. Per kvartalą priekyje einantis tėvas žingsniavo sparčiai, susikišęs rankas į kišenes, pasistatęs švarko apykaklę, kad apsigintų nuo žvarbaus vėjo, pučiančio nuo upės. Sonis sekė, kol jie beveik priėjo prieplaukas, tada pamatė, kad tėvas sustoja po dryžuota stogine, priešais ženklą „Merfio baras ir kepsninė“. Berniukas nūrė į krautuvėlės prieangį ir sustingo. Tėvui įeinant į barą, lauk ištrūko besijuokiančių ir dainuojančių vyrų balsai, bet durims užsidarius jie pritilo. Sonis ir toliau juos girdėjo, tik prislopintus. Jis perbėgo per gatvę nuo vieno tamsos lopinėlio prie kito, nuo vienos krautuvėlės prieangio prie kitos, kol atsidūrė tiesiai priešais užėigą ir pro langą pamatė tamsius virš baro palinkusių vyrų siluetus.

Sonis pasislėpė tamsoje, įsitikino, kad tėvas negali jo pamatyti, ir tuoj pat tekinas vėl pasileido akmenimis grįsta gatve. Įbėgo į šiukšlėmis nuklotą akligatvį. Jis gerai nebūtų galėjęs pasakyti, ką galvojo, – gal tikėjosi, kad ten bus užpakalinis įėjimas į užėigą ir pro jį ką nors pamatys. Iš tikrųjų apėjęs „Merfio barą“ jis išvydo uždarytas duris ir šalia užuolaida užtrauktą langą; pro jį į

akligatvį sklido gelsva šviesa. Nuo žemės pro langą nieko nematė, tad užlipo ant sunkaus metalinio šiukšlių konteinerio kitoje akligatvio pusėje, nuo jo užsoko ant apatinio gaisrinių kopėčių laiptelio, išsitiesė kniūbsčias ir pažvelgė į apačią pro plyšį tarp lango viršaus ir užuolaidos į „Merfio baro“ kambarį. Jis buvo užgriozdintas medinėmis ir kartoninėmis dėžėmis. Sonio tėvas stovėjo susikišęs rankas į kišenes ir ramiai kalbėjosi su vyru, matyt, pririštu prie kėdės aukšta atkalte. Sonis pažino vyrą ant kėdės – buvo matęs jį tame rajone su žmona ir vaikais. Jo rankų berniukas nematė – jos buvo už atkaltės, ir Sonis įsivaizdavo, kad ten jos surištos. Juosmenį ir krūtinę apvyniojusi skalbinių virvė buvo giliai įsirežusi į susiglamžiusį geltoną švarką. Vyru iš lūpos bėgo kraujas, jis nenulaukė galvos ir ji vis sviro, tarsi jis būtų girtas ar mieguistas. Priešais vyriškį Sonis pamatė ant medinių dėžių krūvos sėdintį dėdę Piterį piktu veidu, o dėdė Salis rimtas stovėjo susidėjęs rankas ant krūtinės. Rimta Salio išraiška Sonio nestebino – toks jis dažniausiai būdavo, bet piktas dėdė Piteris buvo kas kita. Sonis pažinojo jį visą gyvenimą kaip žmogų, kuris amžinai šypsosi ir pasakoja juokingas istorijas. Dabar berniukas stebėjo juos nuo savo laktos be galo susidomėjęs: jo tėvas ir dėdės kambaryje už baro su pririštu prie kėdės vyru iš to rajono. Jis negalėjo įsivaizduoti, kas čia vyksta. Galva neišnešė. Tada jo tėvas uždėjo ranką vyrui ant kelio, atsiklaupė šalia jo ir vyras spjovė jam į veidą.

Vitas Korleonė išsitraukė iš kišenės nosinę ir nusišluostė veidą. Piteris Klemenca jam už nugaros pakėlė prie kojų gulintį laužtuvą ir tarė:

– Užteks! Tam valkatai galas!

Vitas iškėlė ranką duodamas jam ženklą palaukti.

Klemenca išraudo.

– Vitai! – sušuko jis. – *V'fancul!** Su tokiu bukagalviu kaip šitas mikas** nesusikalbėsi.

* Nešvankus keiksmas, prasme artimas „po velnių!“ (*it.*).

** Niekinama airių pravadė Amerikoje, kilusi iš priedėlio Mc („sūnus“), kuriuo prasideda nemažai airių pavardžių (*vert. past.*).

Vitas žvilgtelėjo į kruviną vyriškį, paskui pro langą, tarsi žinodamas, kad ant gaisrinių kopėčių įsitaisęs Sonis jį stebi, – tik jis to nežinojo. Rodėsi, jis net nemato lango ir apdriskusios užuolaidos. Visos jo mintys buvo nukreiptos į vyrą, kuris ką tik spjovė jam į veidą, į jį žiūrintį Klemenčą ir už Klemencos stovintį Tesiją – šis irgi į jį žiūrėjo. Kambarys buvo skaisčiai apšviestas palubėje kabančia plika lempute; metalinių karoliukų laidas jos aukščiui reguliuoti tabalavo Klemencai virš galvos. Už skląščiu užšautų medinių durų į barą sklido garsiai dainuojančių ir besijuokiančių vyrų balsai.

Vitas pasisuko į vyriškį ir tarė:

– Elgiesi neprotingai, Henri. Turėjau paprašyti Klemencos elgtis maloniai ir nesulaužyti tau kojų.

Nespėjus Vitui dar ką nors pridurti, įsiterpė Henris:

– Aš jums, italpalaikiai, nieko neskolingas. Šūdžiai italiūkščiai! – Nors buvo girtas, žodžiai skambėjo kuo aiškiausiai, negana to, buvo tariami su airiams būdingu dainingumu. – Galit visi grįžt į savo mylimą supistą Siciliją ir dulkint savo mylimas perkruštas motinas sicilietes.

Klemenca žengtelėjo ataturstas. Atrodė ne tiek supykęs, kiek nustebęs.

– Vitai, tas šunsnukis beviltiškas, – tarė Tesijas.

Klemenca dar kartą pakėlė laužtuvą, Vitas vėl kilstelėjo ranką. Šįsyk Klemenca užsiplieskė ir užvertęs akis į lubas paleido ilgiausią itališkų keiksmų virtinę. Vitas laukė, kol jis baigs, paskui palaukė dar – kol šis galiausiai į jį pažiūrėjo. Jis tylomis atlaikė Klemencos žvilgsnį, tada vėl atsigrėžė į Henri.

Sonis ant gaisrinių kopėčių užsidengė delnais krūtinę ir susigūžė nuo šalčio. Vėjas sustiprėjo, artinosi lietus. Nuo upės gatvėmis atsklido pratisas, žemas laivo sirenos kauksmas. Sonio tėvas buvo vidutinio ūgio, bet galingo sudėjimo; nuo tų laikų, kai dirbo geležinkelyje, rankos ir pečiai vis dar buvo raumeningi. Kartais vakare jis atsisėdavo ant Sonio lovos krašto ir pasakodavo jam prisiminimus apie tas dienas, kai į prekinius vagonus ir iš jų kraudavo krovinius. Tik beprotis galėjo spjauti jam į veidą. Nie-

ko geriau Sonis negalėjo sugalvoti tokiam akiplėšiškam elgesiui pateisinti: tas vyras ant kėdės tikriausiai pamišęs. Ši mintis Sonį apramino. Iš pradžių jam buvo baisu, nes nežinojo, kaip paaiškinti tai, ką mato, bet paskui pamatė, kad tėvas vėl atsiklaupia kalbėtis su vyru, ir iš jo laikysenos suprato, jog jis nusiteikęs ramiai ir santūriai kaip visada, kai būdavo rimtas ir norėdavo, kad Sonis kai ką suprastų. Berniukas pasijuto geriau nuo minties, kad vyras pamišęs ir kad tėvas mėgina jį įtikinti. Sonis nė kiek neabejojo: tuoj vyras pritariamai linktelės, tėvas lieps jį paleisti, o kilęs nesusipratimas tuo ir baigsis, nes tėvas akivaizdžiai tam ir buvo čia pakviestas: ištaisyti kažkokio nesusipratimo. Visi toje miesto dalyje žinojo, kad jo tėvas sprendžia ginčus. Tiek apie jį žinojo visi. Sonis stebėjo prieš akis vykstančią sceną ir laukė, kada tėvas sutvarkys šį reikalą. Nieko panašaus: vyras ant kėdės ėmė muistytis, jo veidas suliepsnojo pykčiu. Jis atrodė panašus į pančius mėginantį sutraukti gyvulį. Tada jis pakėlė galvą ir vėl spjovė į Sonio tėvą. Seilės buvo kruvinos – matyt, vyras kažkaip susižeidė. Sonis matė, kaip seilės išlekia jam iš burnos ir užtykšta tėvui ant veido.

Paskutinis Sonio to vakaro prisiminimas – tai, kas nutiko toliau. Tai buvo vienas iš tų vaikystėje dažnai pasitaikančių prisiminimų, kurie tuo metu atrodo keisti ir paslaptingi, bet tampa kuo aiškiausi, kai įgyji patirties. Na, bet tuo metu Sonis suglumo. Tėvas atsistojo, nusišluostė seiles nuo veido, paskui žvilgtelėjo į vyrą, nusigrėžė nuo jo ir nuėjo šalin, bet tik keletą žingsnių, iki durų; ten jis stovėjo nejudėdamas, o jam už nugaros dėdė Salis išsitraukė iš švarko kišenės... pagalvės užvalkalą! Dėdė Salis buvo aukščiausias iš tų vyrų, bet vaikščiodavo pakumpinęs pečius ir maskatuodamas prie šonų ilgomis rankomis, tarsi nežinotų, ką su jomis daryti. *Pagalvės užvalkalas*. Sonis ištarė tuos žodžius balsu – pašnibždomis. Dėdė Salis priėjo prie kėdės atkaltės ir užmovė užvalkalą vyrui ant galvos. Dėdė Piteris pakėlė laužtuvą ir tvojo – kas atsitiko paskui, Soniui susiliejo į miglą. Kai ką Sonis prisiminė aiškiai: dėdė Salis užmovė baltą pagalvės užvalkalą vyrui ant galvos, dėdė Piteris smogė laužtuvu, baltas užvalkalas

nusidažė raudonai, skaisčiai raudonai, du jo dėdės palinko prie vyro ant kėdės ir kažką ėmė daryti – rišti virves. Nieko daugiau Sonis negalėjo prisiminti. Tikriausiai nuėjo namo. Turbūt atsigulė atgal į lovą. Tačiau visai to neprisiminė, visiškai. Viską iki to pagalvės užvalkalo matė ganėtinai aiškiai, kas buvo paskui – lyg pro miglą, o kas dar vėliau – visiškai negalėjo atkurti.

Labai ilgai Sonis nesuprato, ką matė. Praėjo daug metų, kol sudėjo į daiktą visas to vakaro prisiminimų nuotrupas.

Kitoje Vienuoliktojo aveniu pusėje virš kirpyklos užuolaida krustelėjo, paskui visai prisiskyrė, ir lange įrėminta Kelė O'Rurkė pažiūrėjo žemyn į gatvę. Iš visų pusių apsupta gaisrinių kopėčių, suodinių raudonų plytų sienų ir tamsių langų, nutvieksta šviesos jauna moteris atrodė it koks stebuklas.

Kelė žiūrėjo į tamsą ir lietė savo pilvą – pastarąsias kelias savaites vis susigriebdavo nesąmoningai be perstojo taip daranti, mėginanti užčiuopti virpesius gyvybės, kuri, žinojo jina, ten jau užsimezgė. Perbraukė pirštais vis dar standžią odą, raumenis ir pamėgino sukaupti dėmesį, sutelkti į visas puses bandančias išsilakstyti mintis. Jos šeima, jos broliai jau išsižadėjo jos – išskyrus gal tik Šoną. Tai kodėl jai vis dar rūpi, ką jie apie ją galvoja? Klube ji išgėrė vieną iš tų mėlynų tablečių ir pasijuto lengva, tiesiog besvorė, o visos mintys nuplaukė. Priešais matė vien tamsą ir savo pačios atspindį lango stikle. Metas buvo vėlus; visi amžinai palieka ją vieną. Ji prispaudė delną prie pilvo mėgindama ką nors užčiuopti. Kad ir kaip stengėsi sukaupti mintis, neleisti joms išsiblaškyti, nepavyko.

Tomas priėjo prie Kelės ir užtraukė užuolaidą.

– Nagi, mieloji, – tarė jis. – Kam tau to reikia?

– Ko reikia? – nesuprato Kelė.

– Štai taip stovėti priešais langą.

– O kas? Bijai, kad kas nors gali pamatyti tave čia su manim, Tomai?

Kelė uždėjo ranką sau ant klubo, paskui nuleido; šis gestas tarsi išdavė ją susitaikius su tuo, ko nebepakeisi. Tada vėl ėmė vaikštinėti pirmyn atgal po kambarį, tai nuleidusi akis į grindis,

tai pakėlusi į sienas. Rodėš, Tomo ji visai nemato, o jos mintys klajoja nežinia kur.

– Klausyk, Kele, – tarė Tomas. – Aš vos prieš kelias savaites pradėjau mokytis koledže, ir jeigu negrįšiu...

– Dėl Dievo meilės, tik neverkšlenk, – pertarė jį Kelė.

– Aš neverkšlenu. Tik mėginu paaiškinti.

Kelė sustojo.

– Žinau, – tarė. – Tu esi kūdikis. Žinojau, kai tave pakabinau. Beje, kiek tau metų? Aštuoniolika? Devyniolika?

– Aštuoniolika, – atsakė Tomas. – Aš tik sakau, kad turiu grįžti į bendrabutį. Jeigu ryte ten nebūsiu, kas nors pastebės.

Kelė tįmpelėjo sau už ausies lezgelio ir išmeigė akis į Tomą. Abu tylėdami vienas į kitą žiūrėjo. Tomas mėgino atspėti, ką mato Kelė. Ta mintis nedavė jam ramybės nuo tada, kai ji koja už kojos priėjo prie jo stalelio „Džuko užeigoje“ ir pakvietė šokti tokiu gašliu balsu, kad atrodė, jog kviečia pergulėti su ja. Ta mintis kilo vėl, kai po kelių šokių ir vienintelės taurelės paprašė palydėti ją namo. Juodu mažai kalbėjosi. Tomas pasakė jai studijuojąs Niujorko universitete. Jinai pasakė jam šiuo metu esanti bedarbė; ji iš didelės šeimos, bet su artimaisiais nesutarianti. Ji nori tapti kino aktore. Kelė vilkėjo ilgą mėlyną suknelę su gilia iškirpte; šilkinis audeklas, glaudžiai priglundęs nuo blauzdų iki pat krūčių, išryškino baltą jos odą. Tomas pasakė neturįs automobilio, į užėigą atėjęs su draugais. Nieko baisaus, atsakiusi Kelė, ji turinti automobilį. Tomas nepasidomėjo, iš kur bedarbė mergina iš didelės šeimos turi automobilį. Jis pamanė, kad automobilis galbūt ne jos, ir kai ji atvažiavo į Velnio virtuvę, jis nepasakė jai užaugęs už kelių kvartalų nuo tos vietos, kur ji pastatė automobilį Vienuoliktajame aveniu. Pamatęs jos butą, Tomas suprato, kad automobilis ne jos, bet neturėjo laiko klausinėti, nes abu tuoj pat sugulė į lovą ir jo mintys nukrypo kitur. Įvykiai tą naktį rutuliojosi sparčiai ir jam tai buvo neįprasta. Dabar, ją stebėdamas, jis įtemptai mąstė. Rodėš, ji kas sekundę keičiasi: iš pradžių buvo gundytoja, paskui – lengvai pažeidžiama mergina, nenorinti, kad jis išeitų, o dabar tapo rūsti, kažkokia pikta. Žiū-

rint į jį, jos smakras įsitempė, lūpos kietai susičiaupė. Tomas irgi keitėsi viduje. Jis rengėsi tam, ką ji pasakys ar padarys, mintyse repetavo atsaką.

– Tai kas tu esi? – paklausė Kelė. Ji ataturpsta priėjo prie spintelės šalia baltos keraminės plautuvės, atsisėdo ant jos ir užsikėlė koją ant kojos. – Koks nors airių ir italų mišrūnas?

Tomas susirado ant lovos krašto savo megztinį, užsimetė ant nugaros ir surišo rankoves po kaklu.

– Aš pusiau vokietis, pusiau airis. Kodėl sakai, kad italas?

Kelė rado pakelį „Wings“ spintelėje už nugaros, atplėšė, išsiėmė cigaretę ir užsirūkė.

– Nes žinau, kas esi, – atsakė ji ir padarė dramatišką pauzę, tartum vaidindama scenoje. – Tu esi Tomas Heigenas. Vito Korleonės įsūnis.

Ji giliai užtraukė dūmo. Už dūmų uždangos akys žvilgėjo sunkiai perprantamu džiaugsmo ir pykčio mišiniu.

Tomas apsidairė rūpestingai įsidėmėdamas, ką mato. O matė tik pigų nuomojamą kambarį, net butu nebūtum jo pavadinęs, su plautuve ir spintelėmis viename gale ir vaikiško dydžio lovele kitame. Grindys užverstos žurnalais, gaiviųjų gėrimų buteliais, drabužiais, saldinių popierėliais, tuščiais „Wings“ ir „Chesterfield“ pakeliais. Drabužiai atrodė gerokai per brangūs tokiai aplinkai. Kambario kampe Tomas pastebėjo šilkinę palaidinukę – ji turėjo kainuoti daugiau negu mėnesio nuoma.

– Nesu Korleonių įsūnis, – atsakė jis. – Užaugau pas juos, bet jie manęs niekada neįsūnijo.

– Koks skirtumas? – tarė Kelė. – Tai kas tada esi? Mikas, italpalaiškis ar koks mikas, maišytas su italiūkščiu?

Tomas atsisėdo ant lovos krašto. Ką gi – juodu bent jau kalbasi. kažkas rimčiau.

– Vadinasi, pakabinai mane dėl to, kad žinai kažką apie mano šeimą, tiesa?

– O ką tu pamanei, vaikuti? Dėl tavo grožio? – Kelė nukratė cigaretės pelenus į plautuvę ir atsuko vandenį, kad juos nuplautų.

– O ką bendra su visu tuo turi mano šeima?

– Su kuo? – paklausė ji. Šypsena jos veide buvo nuoširdi, tarsi galiausiai jai būtų pasidarę smagu.

– Su tuo, kad parsivedei mane čia ir aš tave iškrušau.

– Tu manęs neiškrušai, vaikeli, – aš iškrušau tave. – Ji nutilo ir vis dar šypsodamasi žiūrėjo į jį.

Tomas paspyrė „Chesterfield“ pakelį.

– Kas rūko šitas?

– Aš.

– Rūkai ir „Wings“, ir „Chesterfield“?

– „Wings“ – kai perku pati. O šiaip – „Chesterfield“.

Tomas iškart nieko neatsakė, tad ji pridūrė:

– Šilčiau, jau šilčiau. Kalbėk toliau.

– Na, gerai, – atsakė Tomas. – Tai kieno automobiliu čia atvažiuome? Jis ne tavo. Antraip gyventum ne čia.

– Šaunuolis, vaike! – pagyrė ji. – Dabar užduodi tinkamus klausimus.

– O kas perka tau tuos prašmatnius skudurus?

– Tiesiai į dešimtuką! Nebeišsisuksiu. Drabužius man perka mano vaikas. Automobilis jo.

– Turėtum jam pasakyti, kad rastų tau geresnį kambarį. – Tomas apsidairė, tarsi apstulbintas kambario bjaurumo.

– Žinau! – Kelė irgi vertinamai apžiūrėjo kambarį, tartum apstulbusi ne mažiau negu jis. – Ar gali patikėti, kad man tenka gyventi šitoj skylėj?!

– Tau reikėtų pasikalbėti su juo, – patarė Tomas. – Su tuo savo vaikinu.

Kelė, rodės, jo negirdi – vis dar dairėsi po kambarį, tarsi matydama pirmą kartą.

– Jis turbūt manęs nekenčia, kad verčia gyventi tokioj skylėj, ar ne? – paklausė ji.

– Tau reikėtų pasikalbėti su juo, – pakartojo Tomas.

– Eik lauk! – paliepė Kelė, nušoko nuo spintelės ir įsisupo į paklodę. – Šiaušk! Man nusibodo su tavim žaisti.

Tomas pasuko prie durų – ten ant vagio paliko kepurę.

– Girdėjau, tavo šeima turi milijonus, – tarė Kelė vis dar nusigręžusiam nuo jos Tomui. – Vitas Korleonė ir jo gauja.

Tomas užsismaukė kepurę ant viršugalvio, paskui pasitaisė.

– Ką čia sumanei, Kele? Gal klok man tiesiai?

Kelė pamosavo cigarete ragindama jį išeiti.

– O dabar eik. Viso gero, Tomai Heigenai.

Tomas mandagiai atsiveikino ir išėjo, bet vos tik žengė porą žingsnių, durys atsivėrė. Tamsiame koridoriuje stovėjo Kelė; paklodė, kuria buvo susisupusi, liko kažkur kambaryje.

– Jūs, Korleonės, ne tokie jau kieti vyrukai.

Tomas suėmė kepurės kraštą ir nenusiimdamas ją pasitaisė. Ilgai žiūrėjo į begėdiškai stovinčią šiapus durų Kelę.

– Abejoju, ar galiu laikyti save šeimos atstovu.

– Cha! – tarstelėjo Kelė ir perbraukė pirštais banguotus plaukus. Matyt, Tomo atsakymas ją suglumino ir ji dingo savo bute iki galo neuždariusi durų.

Tomas užsismaukė kepurę ant kaktos ir pasuko prie laiptų į gatvę.

Sonis išlipo iš sunkvežimio ir nuskubėjo Vienuoliktuoju aveniu, vos tik Tomas išėjo iš pastato. Tomas ištiesė ranką sau už nugaros, tarsi norėdamas nerti atgal į vestibulį, bet Sonis prie jo prišoko, uždėjo ranką ant peties, truktelėjo Tomą ant šaligatvio ir nusitempė prie gatvės kampo.

– Ei, *idiota!** – sušuko Sonis. – Pasakyk man vieną dalyką, bičiuli: nori, kad tave užmuštų, ar tik esi *stronz***? Žinai, kieno merginą ką tik patvarkei? Žinai, kur esi?

Sulig kiekvienu klausimu Sonis vis labiau kėlė balsą. Galiausiai jis įstūmė Tomą į skersgatvį. Jis sugniaužė kumštį, bet susilaikė nevožęs ir nepriplojęs prie sienos, tik sugriežė dantimis.

– Nė nenumanai, į kokią bėdą įkliuvai, tiesa? – Jis palinko prie Tomo, tarsi galėtų bet kurią akimirką imti jį tvatinti. – Beje, kurių galų tau prireikė kažkokios mikų šliundros?!

* Beproti! (*it.*)

** Kvailys (*it.*).

Jis iškėlė rankas ir apėjo Tomą ratu vos ne alsuodamas jam į veidą, iškėlęs akis į dangų, tarsi šaukdamasis dievų.

– *Cazzo!** – užriko. – Turėčiau taip spirt tau į šikną, kad, velniai rautų, nusiristum į kanalizacijos griovį!

– Soni, – tarė Tomas, – būk geras, nurimk.

Jis susikišo išsipešusius marškinius, pasitaisė megztinį ant nugaros.

– Nurimk? – pakartojo Sonis. – Klausiu dar kartą: ar žinai, kieno merginą ką tik krušai?

– Ne, nežinau, – atsakė Tomas. – Kieno merginą aš ką tik krušau?

– Tu nežinai...

– Visiškai nenučiuokiu, Soni. Kodėl man nepasakai?

Sonis su nuostaba pažvelgė į Tomą ir jo įniršis bemat pranyko – jam taip dažnai nutikdavo.

– Ji – Lukos Brazio merga, mulki! – nusijuokė jis. – Jis, matot, nežinojo!

– Visiškai nenumaniau, – prisipažino Tomas. – Kas tas Luka Brazis?

– Kas tas Luka Brazis? – pakartojo Sonis. – Geriau tau nežinoti, kas tas Luka Brazis. Šis vyrukas nuraus tau ranką, paims visą kruviną ir mirtinai ja užtvatins vien todėl, kad ne taip į jį pažiūrėjai. Pažįstu labai kietų vaikinių, kurie mirtinai bijo Lukos Brazio. O tu ką tik patvarkei jo paną.

Tomas ramiai iš klausė šią informaciją, tartum apmąstydamas jos reikšmę.

– Gerai, – tarė, – dabar tavo eilė atsakyti į vieną klausimą. Ką, po velnių, čia veiki?!

– Eikš! – paliepė Sonis. Jis taip apkabino Tomą, kad šis kone užduso, ir įdėmiai nužvelgė brolių. – Kaip ji lovoj? – Jis sumostagavo rankomis. – *Madon!* Tikra gražuolė!

Tomas apėjo Sonį iš šono. Gatvėje įmitęs keršis tempė furgoną su užrašu „Pekterio kepykla“ palei geležinkelio bėgius; vienas

* Bybi! (*it.*)

iš užpakalinio rato stipinų buvo lūžęs. Vadeles laikantis storulis vangiai žvilgtelėjo į Tomą. Šis kilstelėjo jam kepurę ir vėl pasisuko į Sonį.

– O ko tu čia išsipuošęs, lyg ką tik vakarieniavęs su Olandu Šulcu*? – Jis pačiupinėjo Sonio dvieilio švarko atlapus, patapšnojė per prašmatnaus audeklo liemenę. – Iš kur automobilių mechanikas gavo tokį kostiumą?

– Ei, klausimus čia užduodu aš! – atkirto Sonis. Jis vėl apkabino Tomą per pečius ir nusivedė į gatvę. – Rimtai, Tomuk. Ar numanai, į kokią bėdą galėjai įkliūti?

– Nežinojau, kad ji to Lukos Brazio mergina. Jinai man nesakė. – Jis mostelėjo ranka į gatvę. – Kur mes einam? Atgal į Dešimtąjį aveniu?

– Kurių galų triniesi „Džuko užkeigoje“? – paklausė Sonis.

– Iš kur žinai, kad buvau „Džuko užkeigoj“?

– Buvau ten, kai tu išėjai.

– Tai kurių galų triniesi „Džuko užkeigoj“?

– Užsičiaupk, nes tuoj užvošiu! – Sonis spustelėjo Tomui petį, parodydamas, kad iš tikrųjų ant jo nepyksta. – Ne aš dabar turėčiau įnikęs studijuoti knygas.

– Šeštadienio vakaras, – priminė Tomas.

– Nebe. Jau sekmadienio rytas. Varge, – pridūrė, tarsi tik dabar prisiminęs, koks vėlus metas. – Koks aš pavargęs!

Tomas nusimetė nuo pečių Sonio ranką, nusiėmė kepurę, pasitaisė plaukus, vėl užsidėjo kepurę ir užsmaukė ją iki pat akių. Prisiminė Kele, vaikštinėjančią pirmyn atgal po mažytį kambarėlį, velkančią iš paskos paklodę, tarsi žinotų, kad reikėtų prisidengti, bet jai nė motais. Jis negalėjo apibūdinti jos kvapo. Suspaudė viršutinę lūpą – taip darydavo įtemptai mąstydamas – ir pajuto nuo pirštų sklindantį jos kvapą. Daugialypį, sodrų, atsiduodantį kūnu, vulgaroką. Visa, kas nutiko, jį apstulbino. Tarsi gyventų kažkieno kito gyvenimą. Kažkieno, panašesnio į Sonį.

* Tikroji pavardė – Arthuras Flegenheimeris (1902–1935), garsus to meto Niujorko gangsteris (*vert. past.*).

Vienuoliktajame aveniu paskui arklio tempiamą furgoną dardėjo automobilis. Jis sulėtino greitį, vairuotojas žvilgtelėjo į šaligatvį, aplenkė furgoną ir nuvažiavo toliau.

– Kur einam? – paklausė Tomas. – Pasivaikščiojimui per vėlu.

– Turiu automobilį, – atsakė Sonis.

– Turi automobilį?

– Jis dirbtuvių. Man leidžiama juo naudotis.

– Po velnių – kur jį palikai?

– Dar už kelių kvartalų.

– Kurių galų palikai jį kažin kur, jeigu žinotai, kad aš...

– *Che cazzo!* – Sonis skėstelėjo rankomis parodydamas, kad Tomo nesupratingumas jį stulbina. – Todėl, kad ten Lukos Brazio teritorija. Lukos Brazio, O'Rurkių ir gaujos pamišusių mikų.

– O koks tau skirtumas? – paklausė Tomas atsistodamas priešais Sonį. – Kodėl automobilių mechanikui rūpi, kieno ten teritorija?

Sonis stumtelėjo Tomą iš kelio. Smarkokai, bet šypsodamas.

– Ten pavojinga, – paaiškino. – Nesu toks neatsargus kaip tu.

Vos tik ištarė tuos žodžius, nusijuokė, tarsi ką tik būtų pats save nustebinęs.

– Na, gerai, paklausyk, – tarė Tomas vėl eidamas gatve toliau. – Nuėjau į „Džuko užėigą“ su pažįstamais vyrukais iš bendrabučio. Norėjome truputį pašokti, išmesti po porą taurelių ir grįžti. Tada ta pupytė pakviečia mane šokti ir nė nepajuntu, kaip atsiduriu lovoje su ja. Nežinojau, kad ji to Lukos Brazio mergužėlė – prisiekiu!

– *Madon'!* – Sonis parodė į juodą „Packardą“, pastatytą po gatvės žibintu. – Šitas mano.

– Norėjai pasakyti, dirbtuvių.

– Taigi. Lipk į vidų ir užsičiaupk.

Įlipęs vidun Tomas uždėjo rankas ant vientisos priekinės sėdynės ir įsispoksojo į Sonį. Šis nusiėmė fetrinę skrybėlę, pasidėjo šalia ant sėdynės ir iš liemenės kišenėlės išsitraukė raktelį. Paleidus variklį, iš grindų kyšanti ilga pavaru svirtis ėmė truputį

drebėti. Sonis išlupo iš švarko kišenės pakelį „Lucky Strikes“, užsidegė cigaretę ir padėjo ją į peleninę poliruoto medžio prietaisų skyde. Virš priekinio stiklo pakilo dūmų debesėlis. Tomas atidarė dėtuotę ir pamatė ten prezervatyvų pakelį.

– Tau leidžia jį vairuoti šeštadienio vakarą? – paklausė jis Sonio.
Sonis nieko nesakydamas nuvažiavo gatve.

Tomą ėmė miegas, bet buvo kuo budriausias; jis nujautė, kad dar negreit gaus bent kiek numigti. Pro šalį lėkė gatvės – Sonis važiavo miesto centro link.

– Veži mane į bendrabutį?

– Pas save, – atsakė Sonis. – Galėsi pernaktvoti.

Jis pažiūrėjo į Tomą.

– Ar išvis apie tai susimąstei? – paklausė jis. – Ar bent numanai, ką darysi?

– Turi galvoje, jei sužinos tas Luka?

– Taip, – atsakė Sonis, – tą ir turiu galvoje.

Tomas žiūrėjo į skriejančias pro šalį gatves. Jie važiavo pro daugiabučių virtinę; beveik visi langai virš šviečiančių žibintų buvo tamsūs.

– O kaip jis sužinos? – pagaliau paklausė. – Jinai nepasakys.

Tomas papurtė galvą, tarsi atmesdamas galimybę, kad Luka galėtų sužinoti.

– Man atrodo, ji truputį trenkta, – tarė. – Visą vakarą elgėsi kaip pamišėlė.

– Juk žinai, kad kalbam ne vien apie tave, Tomai. Jeigu Luka sužinos ir mėgins tave nubausti, tėčiui teks su juo susidoroti. Įsivelsim į karą – vien todėl, kad nesugebi laikyti užtrauktuko užsegto.

– Kam jau kam, tik ne tau mokytį mane laikyti užtrauktuką užsegta! – užriko Tomas.

Sonis plojo jam per pakaušį, net kepurė nuo galvos nulėkė.

– Jinai jam nesakys, – pakartojo Tomas. – Jokių padarinių nebus.

– *Padarinių*, – pamėgdžiodamas jį pakartojo Sonis. – Iš kur žinai, kad jų nebus? Iš kur žinai, kad ji nenori priversti jį pavy-

duliauti? Ar apie tai pagalvojai? Gal ji nori, kad jis imtų pavyduliauti?

– Būtų gana beprotiška, tau neatrodo?

– Taip, – sutiko Sonis, – bet pats ką tik sakei, kad ji trenkta. Be to, ji merga, o visos mergos pamišusios. Ypač airės. Jos visos iki vienos beprotės.

Tomas padvejojo, paskui prašneko taip, tarsi šį klausimą jau būtų išsprendęs.

– Nemanau, kad jinai jam pasakys. O jeigu pasakys, man neliks kitos išeities, kaip kreiptis į tėtį.

– Koks tau skirtumas, kas tave užmuš – Luka ar tėtis?

– O kas man belieka? – paklausė Tomas. Staiga jam kilo mintis ir jis pridūrė: – Gal man reikėtų įsigyti pistoletą.

– Ir ką su juo darysi? Persišausi koją?

– Turi kokių minčių?

– Neturiu, – nusišypsojo Sonis. – Bet buvo malonu tave pažinoti, Tomai. Buvai man geras brolis.

Jis atsilošė, ir visą automobilį sudrebino jo juokas.

– Juokdarys! – tarstelėjo Tomas. – Klausyk, galiu kirsti lažybų, kad jinai jam nepapasakos.

– Taip. – Soniui jo pagailo. Jis nukratė nuo cigaretės peklus, užsitraukė ir išpūsdamas dūmus kalbėjo: – O jeigu papasakos, tėtis sugalvos, kaip šį reikalą sutvarkyti. Kurį laiką būsi jo nemalonėje, bet jis neleis Lukai tavęs žudyti.

Jis patylėjo, paskui tarė:

– Aišku, jos broliai... – ir vėl nusikvatojo.

– Tau labai linksma, kietuoli? – paklausė Tomas.

– Atleisk, bet man visa tai labai patinka. Ponas Tobulasis iš tikrųjų nėra toks tobulas. Ponas Gerasis Berniukas yra truputėlį blogas. Man tai labai patinka.

Jis ištiesė ranką ir pašiaušė Tomui plaukus. Tomas nustūmė jo ranką į šalį.

– Mama dėl tavęs nerimauja, – tarė jis. – Atnešei jai skalbti kelnes, ir ji rado jų kišenėje penkiasdešimties dolerių banknotą.

Sonis vožė kumščiu į vairą.

– Tai štai kur juos nukišau! Ar ji ką nors sakė tėčiui?

– Nesakė. Kol kas. Bet jai dėl tavęs neramu.

– Ką ji padarė su pinigais?

– Atidavė man.

Sonis žvilgtelėjo į Tomą.

– Nesijaudink, – nuramino jį Tomas. – Aš jų neišleidau.

– Tai ko ji nerimauja? Aš juk dirbu. Pasakyk jai, kad tuos pinigus susitaučiau.

– Liaukis, Soni! Mama nekvaila. Mes kalbam apie pusę šimto dolerių.

– Jeigu ji nerimauja, kodėl nepaklausia manęs?

Tomas atsilošė į sėdynę visa išvaizda rodydamas, kad jam nusibodo net mėginti kalbėtis šiuo klausimu. Jis atidarė langelį iki pat apačios, kad vėjas pūstų jam į veidą.

– Mama tavęs neklausia, – tarė jis, – kaip neklausė tėčio, kodėl mums dabar priklauso visas namas Bronkse, nors dar neseniai šešiese spaudėmės trijų kambarių bute Dešimtajame aveniu. Dėl tų pačių priežasčių ji neklausinėja tėvo, kaip čia yra, kad visi namo gyventojai – tai bent sutapimas! – dirba pas jį ir kodėl du vyrukai kiaurą parą prieangyje stebi visus einančius ar važiuojančius pro šalį.

Sonis nusiziovavo ir nubraukė pirštais susivėlusius tamsius, garbanotus plaukus, užkritisius ant kaktos beveik iki pat akių.

– Klausyk, – tarė, – alyvuogių aliejaus verslas yra pavojingas.

– Soni, kaip tavo kišenėje atsirado penkiasdešimties dolerių banknotas? Kodėl tu vilki dvieiliu prašmatnaus audeklo kostiumu ir atro dai panašus į gangsterį? Ir kodėl, – paklausė jis staigiu judesiu įkišdamas ranką Soniui po švarku prie pažasties, – nešiojiesi pistoletą?

– Tomai, pasakyk man kai ką, – nustumdamas Tomo ranką tarė Sonis. – Manai, mama išties tiki, kad tėtis verčiasi alyvuogių aliejaus prekyba?

Tomas nieko neatsakė – žiūrėjo į Sonį ir laukė.

– Pliauškyne nešiojuosi todėl, – aiškino Sonis, – kad mano brolis galėjo įkliūti į bėdą ir jam galėjo prireikti, kad kas nors iš jos ištrauktų.

– Iš kur tu apskritai gavai ginklą? – paklausė Tomas. – Kas tau darosi, Soni? Tėtis tave užmuš, jeigu tu išties darai tai, ką atrodo, darai. Kas tau atsitiko?

– Atsakyk į mano klausimą, – atsakė Sonis. – Kalbu rimtai. Manai, mama išties tiki, kad tėtis verčiasi alyvuogių aliejaus prekyba?

– Tėtis iš tikro verčiasi alyvuogių aliejaus prekyba. Kodėl klausi? O koks, tavo manymu, jo verslas?

Sonis dirstelėjo į Tomą tarsi sakydamas: *Nekalbėk kaip mulkis!*

– Nežinau, ką mano mama, – atsakė Tomas. – Tik žinau, kad ji prašė manęs pasikalbėti su tavim apie tuos pinigus.

– Tai pasakyk jai, kad susitaupiau juos dirbdamas automobilių taisykloje.

– Tu ten tebedirbi?

– Taip, – atsakė Sonis. – Dirbu.

– Dievuliau, Soni... – Tomas kumščiais pasitrynė akis.

Jie važiavo Kanalo gatve; abiejose pusėse ant šaligatvių buvo išrikiuoti tušti gatvės prekeivių vežimėliai. Tvyrojo tyla, bet po kelių valandų gatvėje knibždės žmonių, išsipuošę sekmadieniais drabužiais jie išeis pasivaikščioti gražią rudens popietę.

– Paklausk manęs, Soni. Mama visą gyvenimą nerimauja dėl tėčio, bet ji neturi nerimauti dėl vaikų, Soni. Ar girdi mane, kietuoli?! – Tomas kiek pakėlė balsą, kad brolis jį suprastų. – Aš studijuoju universitete. Tu turi gerą darbą automobilių taisykloje. Fredas, Maiklas ir Konė dar maži. Mama gali ramiai miegoti, nes jai nereikia nerimauti dėl vaikų, kaip kiekvieną akimirką, kai nemiega, turi nerimauti dėl tėčio. Pagalvok, Soni, – Tomas suėmė tarp pirštų Sonio švarko atlapą. – Ar nori, kad mama dėl tavęs jaudintųsi? Kiek tau brangus šitas prašmatniai pasiūtas kostiumas?

Sonis užvažiavo ant šaligatvio priešais kažkokias remonto dirbtuves ir sustabdė automobilį. Atrodė mieguistas, pjaunamas nuobodulio.

– Atvažiavom, – tarė. – Eik atidaryk man vartus, gerai, bičiuli?

– Tai ir viskas? – paklausė Tomas. – Nieko daugiau nepasakysi?

Sonis padėjo galvą ant sėdynės atkaltės ir užsimerkė.

– Dieve, koks aš išvargęs!

– Tu išvargęs, – patvirtino Tomas.

– Aš rimtai. Neatsimenu, nuo kada ant kojų.

Tomas kurį laiką žiūrėjo į brolių ir laukė; po minutės susigriebė, kad tas baigia užmigti.

– *Mammalucc?** – šūktelėjo jis, švelniai suėmė Sonį už plaukų ir papurtė.

– Kas nutiko? – neatsimerkdamas paklausė Sonis. – Jau atidarei dirbtuves?

– Raktą turi?

Sonis atidarė dėtuve, išėmė raktą, padavė Tomui ir parodė į automobilio dureles.

– Nėr už ką, – nusišaipė Tomas.

Jis išlipo lauk. Jie buvo Moto gatvėje, vos už kvartalo nuo Sonio buto. Kilo mintis paklausti brolio, kodėl jis laiko automobilį dirbtuvėse už kvartalo nuo savo buto, nors lygiai taip pat galėjo statyti jį gatvėje priešais savo namą, bet pagalvojęs nusprendė nieko nesakyti ir nuėjo atidaryti dirbtuvių.

* Kvailelis! (*it.*)